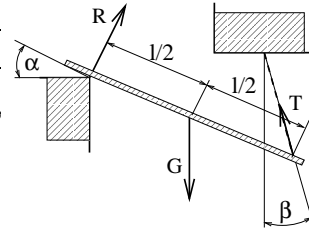

1. Nájdite uhol odklonenia lanka (β), ak je doska naklonená o uhol α . Akou veľkou silou je pritom lanko napínané? Uvažujte, že poznáme hmotnosť dosky m , vzdialenosť ťažiska od bodu polozenia dosky na schodíku $l/2$, rovnú vzdialenosti ukotvenia na lanko od ťažiska.

Re: $\tan(\beta) = (1 + \sin^2(\alpha)) / (\cos(\alpha) \sin(\alpha))$

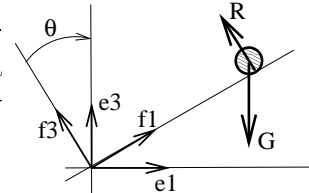
2. Majme pevne zvolený súradnicový systém daný jednotkovými vektormi $\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3$, pričom $\vec{e}_1, \vec{e}_2$ sú vo vodorovnej rovine. Gulička s hmotnosťou m sa nachádza na povrchu ktorého lokálny súradnicový systém je získaný rotáciami

$$\vec{f}_i = \mathcal{O}^{\theta, 2} [\mathcal{O}^{\phi, 3} [\vec{e}_i]],$$

(t.j. ako na obr. kde vektor $\vec{e}_2$ nevidieť, ale tiež samozrejme leží vo vodorovnej rovine. Uhol medzi projekciou $\vec{f}_1$ do tejto roviny a vektorom $\vec{e}_1$ je ϕ .)

- (a) Nájdite vektor reakcie podložky na guľičku v súradnicovej sústave $\vec{f}_1, \vec{f}_2, \vec{f}_3$.
 (b) Aké sú súradnice tohto vektora v pevnej sústave $\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3$? Guľičku uvažujte ako hmotný bod, jej rozmery zanedbajte.

Re: (a) $\vec{R} = G \cos(\theta) \vec{f}_3$, (b) $\vec{R} = R(\cos(\phi) \sin(\theta) \vec{e}_1 + \sin(\phi) \sin(\theta) \vec{e}_2 + \cos(\theta) \vec{e}_3)$

3. (a) Nájdite polohu ťažiska telesa na obrázku, ktoré vznikne spojením gule a tyče, vzhľadom na ťažisko tyče ($\vec{d}_1$) a gule ($\vec{d}_2$). Predpokladajte, že poznáte ich geometrické rozmery a hmotnosti. (b) Nájdite výsledný tenzor zotrvačnosti telesa vzhľadom na ťažisko a osi ukázané na obrázku ak viete že tenzor zotrvačnosti gule (I^g) a tyče (I^t) sú

$$I^g = \begin{bmatrix} \frac{2}{5}m_g R^2 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{2}{5}m_g R^2 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{2}{5}m_g R^2 \end{bmatrix}, \quad I^t = \begin{bmatrix} \frac{1}{12}m_t l^2 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{12}m_t l^2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

kde m_g a R je hmotnosť a polomer gule a m_t a l je hmotnosť a celková dĺžka tyče.

Pri výpočte použite Steinerovu vetu $\vec{I}^d = \vec{I}^* + m((\vec{d} \cdot \vec{d})\vec{1} - \vec{d}\vec{d})$.

Re: (a) $d_1 = m_g(l + 2R) / (2(m_g + m_t))$, $d_2 = l/2 + R - d_1$.

(b)

$$I = \begin{bmatrix} \frac{2}{5}m_g R^2 + \frac{1}{12}m_t l^2 + m_t d_1^2 + m_g d_2^2 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{2}{5}m_g R^2 + \frac{1}{12}m_t l^2 + m_t d_1^2 + m_g d_2^2 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{2}{5}m_g R^2 \end{bmatrix}$$

ak chápeme že oz je pozdĺž tyče.

